

Annes AANRADERS

Het leven van Anne Brylla, van kwekerij Rein en Mark Bulk, bestaat uit planten. Ze geniet van haar werk op deze traditionele, Boskoopse kwekerij en deelt haar enorme plantenkennis graag met de lezers van Groei & Bloei. Anne aan het woord over drie struiken met winter-sierwaarde. "Op donkere dagen word ik er blij van."

Tekst Hester van Gent Beeld Mark Bulk, e.a.

Edgeworthia chrysantha 'Grandiflora'

***Edgeworthia chrysantha* 'Grandiflora' is een aanrader vanwege de geweldig rijke bloei, van februari tot in april.** De vele kleine bloemetjes zitten in schermen en geuren honingachtig zoet. Als de zon erop schijnt en er wat wind staat, ruik je ze al op meters afstand. De buitenkant van de bloemen is wit en de binnenkant zachtgeel, wat een warm effect geeft. De plant bloeit op het eenjarige hout en de bloemen steken vrolijk af tegen de kale, lichtbruine takken. Op donkere winterse dagen lijken ze op zonnetjes. De bloemknoppen hangen en de buitenkant is zijdeachtig, zilverkleurig behaard. Ze gaan van buiten naar binnen open en naarmate er meer opengaan, richten ze zich meer omhoog. Als ze allemaal open zijn, zie je een balletje van geelwitte bloemen met daaromheen zilveren keltjes. Heel bijzonder!

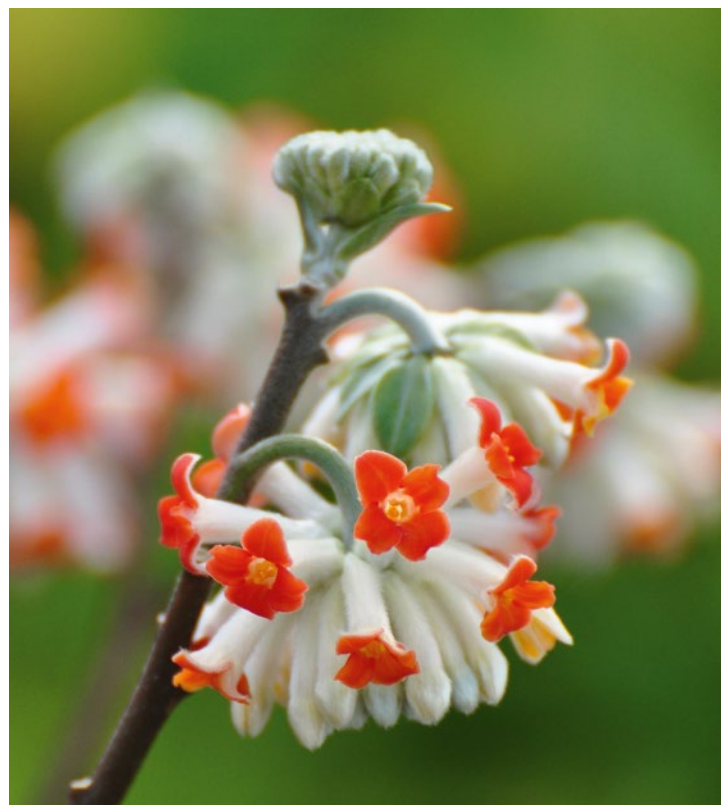
Ook grappig aan deze struik is dat de takken zo buigzaam zijn dat je er een knoop in kunt leggen zonder dat ze breken. (Die knoop haal je er daarna natuurlijk wel weer uit ...) Behalve 'Grandiflora', waarvan de bloemen groter zijn dan van de soort, heb je nog de cultivar 'Rubra' - soms ook 'Red Dragon' genoemd - met orangerode bloemen. Hij is mooi, maar kleiner, gevoeliger voor vorst en moeilijker verkrijgbaar. Dan is er nog 'Winter Liebe'. Minder hoog en met kleinere bladeren en bloemen, maar net zo rijkbloeiend als 'Grandiflora'.

Edgeworthia komt oorspronkelijk uit Japan. De Nederlandse naam is papierstruik. In Japan wordt het hout gebruikt voor de productie van een hele goede kwaliteit papier. Hij valt onder de peperboomjesfamilie of *Thymelaeaceae*, een leuke familie met veel geurende planten.

De papierstruik doet het zowel in de zon als in de halfschaduw. Hij groeit goed op onze veengrond, maar ook op zware klei. Een beetje vochtige grond (niet te nat) vindt hij fijn. Uiteindelijk wordt de struik 1,5 tot 2 meter hoog en redelijk breed. Hij is goed winterhard, maar kan in een strenge winter terug vriezen. Meestal groeit hij dan vanuit de wortel weer uit. *Edgeworthia* is heel sociaal; hij kan het prima met andere planten vinden. Combineer hem bijvoorbeeld met grassen en *Calycanthus x raulstonii* 'Hartlage

Wine'. Of kies als burens *Weigela middendorffiana*, *Buddleja globosa* en *Buddleja x weyeriana* 'Sungold', die ook alle drie geel bloeien.

De kleine zonnetjes van *Edgeworthia chrysantha* 'Grandiflora' geven licht en warmte. Zorg daarom dat je hem vanuit huis goed kunt zien. Of zet hem langs het pad naar de voordeur. Je kunt de struik ook vlak bij het raam van de woonkamer zetten. Als je dan het raam openzet om te luchten, waait de geur misschien wel de kamer in. Een bloeiende tak in een vaas vult de kamer met de heerlijke geur van warme honing!

Daphne bholua

Met *Daphne* blijven we in de peperboompjesfamilie. Ik vind het een geweldig mooi geslacht, maar *Daphne* is niet de makkelijkste, het is een plant voor liefhebbers. Heeft hij het echter naar z'n zin, dan is het genieten geblazen. De variatie bij *Daphne* is groot: van groenblijvende voorjaarsbloeiers tot bladverliezende daphne's die tot ver in de herfst bloeien. Er zijn zelfs peperboompjes (*Daphne kamtschatica* en *Daphne jezoensis*) die in de zomer hun blad verliezen en 's winters bloemen en blad hebben. Ook de eisen die de verschillende soorten aan de grond stellen, lopen behoorlijk uiteen.

Van vrijwel alle daphnes geuren de bloemen heerlijk zoet en vaak krijgen ze ook nog mooie bessen. *Daphne bholua* blijft groen en bloeit van februari tot april. De knoppen openen zich van buiten naar binnen en de bloemen vormen opvallende 'onwinterse' schermen. Z'n verspreidingsgebied omvat de hele Himalaya. Sommige komen wat lager voor, andere groeien in hoger gelegen gebieden. Dat verklaart de grote variatie in winterhardheid, groeiwijze en kleur.

In de loop der tijd zijn verschillende variëteiten van *Daphne bholua* in het wild verzameld en opgekweekt. Daaruit zijn de beste geselecteerd. Zo is onder meer 'Gurkha' ontstaan, een mooie cultivar met roze bloemen. Uit zaailingen van 'Gurkha' heeft de Engelse veredelaar Alan Postill een plant geselecteerd die hij 'Jacqueline Postill' noemde, naar z'n vrouw. Alan vertelde mij dat hij deze heeft geselecteerd omdat de plant het meeste blad vasthoudt in de winter. En ook omdat hij het meest winterhard is en rijk bloeit met opvallend mooie, lichtpaarse/roze bloemen. Andere mooie cultivars zijn 'Alba' en 'Peter Smithers'. Die laatste heeft wat donkerder lila bloemen. De middelste knoppen zijn donkerder van kleur en contrasteren mooi met de bloemetjes aan de zijkant.

Voor een *Daphne* is *D. bholua* redelijk makkelijk. Als hij goed is aangeslagen en het naar z'n zin heeft, heb je er jarenlang plezier van. Het is echt uitproberen wat de juiste plek is. Graaf hem, als hij in de eerste jaren na het planten niet goed groeit, voorzichtig uit en zet hem op een andere plaats. *D. bholua* houdt niet van middagzon. Tijdens de bloei en in de zomer moet de grond voldoende vochtig, maar niet nat zijn. Humusrijke bosgrond is heel geschikt. Zet hem op een beschutte plek, want de jonge scheuten zijn zacht en breken bij harde wind. De plant groeit eerst de hoogte in. Snoei de scheuten na de bloei tot ongeveer de helft terug, zodat hij mooi vertakt. Uiteindelijk kan de struik 2 tot 3 meter hoog worden. Hij bloeit op tweejarig hout. Na de bloei verliest *D. bholua* veel blad. Soms denken mensen dat er dan wat misgaat, maar dit is geen reden voor paniek, want daarna wordt er weer nieuw blad gevormd. *D. bholua* laat zich mooi combineren met andere wintergroene planten, zoals klimop, *Michelia yunnanensis*, *Magnolia grandiflora*, variëteiten van *Mahonia x media* of *Prunus laurocerasus*. Op de kwekerij is *Daphne bholua* moeilijk aan de wortel te krijgen. Daarom wisselt het aanbod nog wel eens. Maar dat maakt de plant tegelijkertijd ook exclusief. ►

Links *Edgeworthia chrysantha* 'Rubra'.

Rechtsboven *Daphne kamtschatica*.

Rechtsmidden *Daphne bholua* 'Jacqueline Postill'.

Rechtsonder *Daphne bholua* 'Alba'.

Foto: Katsuo Ono

Foto: Imageselect

Michelia yunnanensis

Toen ik deze bijzondere en bloeirijke plant voor het eerst zag, stond hij in knop. Ik was meteen verliefd. De bloemknoppen verschijnen al voor de winter en worden zo'n 2 tot 3 centimeter lang. Ze zijn goudbehaard en als de zon erop schijnt, weet je niet wat je ziet. De naam is veranderd in *Magnolia laevifolia*, maar wij blijven ook de Chinese naam *Michelia yunnanensis* gebruiken. *Yunnanensis* verwijst naar Yunnan, een provincie in Zuid-China, waar de plant vandaan komt. Er zijn verschillende cultivars, maar ik vind er tot nu toe geen een zo mooi als de soort die wij kweken. Alles klopt gewoon aan *Michelia yunnanensis*. We hebben een exemplaar aan mijn neef gegeven voor zijn trouwerij, hij past helemaal bij zo'n ceremonie. De plant bloeit met crèmewitte bloemen met een diameter van 3 à 4 centimeter. Hij bloeit onwijs rijk vanaf maart. De knoppen, het blad en de bloemen vormen een geweldige combinatie. Hij bloeit door tot in juni, er komt geen eind aan. En dan ruiken de bloemen ook nog eens lekker zoet.

M. yunnanensis is een zeer trage groeier. Hij vertakt laag en groeit uit tot een kleine boom; na tien jaar is hij zo'n 3 meter hoog. Er is veel afstand tussen de bladeren en takken, waardoor de plant open blijft. Het is een makkelijke boom, ik heb er nog nooit een ziekte in gezien. *M. yunnanensis* is goed winterhard, maar zet hem niet in de noordoostenwind. Het is belangrijk dat hij niet te nat staat. Hij doet het ook goed in pot. Zorg dan wel dat de kluit niet bevriest. Je kan hem een beetje snoeien, maar eigenlijk hoeft dat niet. Ik raad dat alleen aan als er een tak in de weg zit. Magnolia's houden sowieso niet van snoeien. De struik kan zowel in de zon als in de schaduw staan en redelijk wat kalk hebben.

Op de kwekerij staat M. yunnanensis tussen lagere rododendrons, waar hij mooi bovenuit steekt. Hij is ook goed te combineren met een *Daphne*, *Camellia*, grote broer *Magnolia grandiflora* of blauwgroene coniferen; planten die een beetje dezelfde classy uitstraling hebben. Je moet hem bijvoorbeeld niet naast een frivole vlinderstruik zetten. Je kunt ook allemaal winterbloeiers bij elkaar zetten. Zoals de struiken uit deze aflevering, maar ook *Corylopsis*, cultivars van *Hamamelis*, *Stachyurus*, *Cornus mas* en *Salix gracilistyla* 'Mt. Aso'. Samen met sneeuwkllokjes en krokus, heb je dan een bloemenbed in de winter! *

Onder en rechtsboven Bloem en bes *Michelia yunnanensis*.
Rechts *M. yunnanensis* 'Summer Snowflake' in pot.

Foto: GAP Photos

Foto: GAP Photos

DE KWEKERIJ

Boomkwekerij Rein en Mark Bulk in Boskoop. (www.bulk-boskoop.nl) kweekt planten voor de groothandel, maar particuliere tuiniers zijn ook welkom. Informeer voor je bezoek wel even of de plant van je keuze ook beschikbaar is. Zie voor meer verkoopadressen www.plantago.nl.